

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

80. An Episcopus consecrando Chrisma, vel oleum, seu conferendo
Ordines Minores in peccato mortali, peccet mortaliter? Et advertitur
Episcopum consecrantem Ecclesiam in peccato mortali non peccare ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

recepte visum fuerit, non faciat. Itaque is casus à Ca-
none omnibus iuris dispositione est regulandus. Atque
ita visus, & consuetudo optima Legum interpretis,
hanc explicationem approbavit; vt ex supradictis
Auctoribus patet, qui referunt pluries ita fuisse vsu
receptum. Atque in alijs casibus non expectatur in-
congruitas, neque illa forma obseruatur, vt possit
Clericus sine degradatione puniri, vt cap. Cum non
ab homine cap. Perpendimus de sentent. Excommuni-
cat. Covarruias d. c. 32. n. 2. in Practicis. Sed etiam
illud autum affirmate, illam procedendi formam tra-
ditam in d. cap. Cum non ab homine de Iudicijs num-
quam fuisse seruatum in foro Ecclesiastico; quod si
aliquando fuerit admittit, id fuisse rarissimum; cum
vere valde difficile sit, illum ordinem seruare; indi-
citur esse potest, quod Innocentius IV. & alij eum se-
quuntur, tradunt in eo capite, post depositionem esse
Clericum minori excommunicatione feriendum, po-
tius maiori ligandum, sub anathematis nomine
comprehensam; quia explicationem excludit, Ab-
bas, Panormitanus, & de ea agit Decius, & Covarrui-
as in c. Alma mater. 1. part. §. 8. n. 7. vers. Subinde,
qui receptam asserit esse opinionem, de excommuni-
catione maiori esse intelligendam Decretalem & se-
cundam de Anathemate, quod excommunicationem
solemnem, ditatum imprecationem, & maledi-
ctionum execrationem publicam continet. Insu-
per, vt excommunicatione ligari possit Clericus, mo-
nito tina esse pramittenda, vel vna preceptorum
pro tribus hanc autem fieri debebat postquam depo-
situs appareret incorrigibilis; nam sine ea pro præte-
ritis culpis excommunicatio ferri non potest. Hac
omnia, & alia suadent, difficilem reddi illius decre-
talis formam, vt credamus, non fuisse vsu receptam,
quoad prescribendam formam Iudici Ecclesiastico,
vt tam comode seruaret, vt possit Clericum tradere
Cauis seculari. Ideoque Prosper Farinacius d. tom.
1. quæst. 8. num. 50. ex Bosio in Praxi, tit. de foro
competenti. num. 133. in fin. & ex Sigismundo Scac-
cia, de Iudicijs, lib. 1. cap. 11. num. 53. tradit, raro
fuisse formam d. cap. vsu receptam. Nos addimus in
proprio, & germano sensu receptissimam, vt nun-
quam Iudex secularis possit sine illa forma, vel tra-
dictione à Iudice Ecclesiastico facta, vel in alijs casibus
à Iure expressis, Clericorum crimina punire, sed
proprijs Iudicibus punienda remittere. Hucusque
Aldate obi supra, quæ omnia valde notanda sunt.
Vnde in rigore loquendo, non esset damnandus
Episcopus, qui hanc sententiam sequi vellet, cum
inter Theologos & Iuriconsultos sit communissi-
ma; tamen ipsi consulere, vt in re tam graui ad
Pontificem recurrerent. Et ita me citato, tenet etiam
inter præstantissimos Iuriconsultos Hispania; erudi-
tus Torrelblanca, in Practica Iuris Spiritualis lib.
15. cap. 4. num. 55.

RESOL. LXXX.

ds Episcopus consecrando Chrisma, vel oleum, seu
consecrando Ordines minores in peccato mortali pec-
cat mortaliter?
Et aduertitur Episcopum consecrantem Ecclesiam in
peccato mortali non peccare mortaliter.
Idem dicendum est, si Virgines, Vestes, Calices, & si-
milis consecret in mortali.
Et an prima tonsura, & quatuor minores Ordines sint
Sacramenta? Ex parte 3. tractatu 6. & Misc. 2.
Resol. 67.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Didacus
Nugnus in 3. part. tom. 1. q. 6. art. 6. diffi-

2. concl. 3. Ledesma in sum. tom. 1. cap. 6. de Sacram. in
genere, dub. 10. Ioan. Medina C. de penit. tract. 1. quæst.
6. Cabrera de Sacram. quæst. 64. art. 6. disp. 1. §. 7. num.
60. & Syluius in 3. part. quæst. 64. art. 6. quaritur 1. con-
clus. 5. quia consecrationes istæ per se pertinet ad
potestatem ordinis Episcopalis, celebranturque in
Ecclesia cum magna reuerentia.

2. Sed tu contrariam sententiam tanquam proba-
biliorem, tene, quam docet Fernandez de Heredia
disp. de Sacram. in genere, part. 10. dub. 3. n. 4. Io. de la
Cruz in direct. conscient. part. 2. de Sacram. in genere,
q. 4. dub. 3. conclus. 1. Coninch. de Sacram. q. 64. art. 6.
dub. 1. n. 39. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 16. sect. 3. &
Villalobos in sum. tom. 1. tr. 4. diffi. 14. num. 6. vbi
sic asserit: El Obispo si bendixesse la chrisma, o el olio,
aunque estuviere en pecado moral, no pecara mortal-
mente, si no ay escandalo, o menoscupio, sino solo ve-
nialmente. Porque en esto no se ha como ministro de
Dios para santificar almas, y an si no es la cosa tan
grave. Vnde patet responso ad argumentum contra-
riæ sententiæ.

3. Sed quæres, an Episcopus peccet mortaliter, si in
peccato mortali conferat ordines minores. Affirmati-
ue respondent Ledesma in sum. tom. 1. c. 6. de Sacram.
in genere, dub. 10. vbi sic ait: El Obispo que haze orde-
nes menores en pecado mortal, pecca mortalmente, por-
que el Obispo esta consagrado con especial consagracion,
para aquel ministerio, y las ordenes menores esse Sacra-
mentum, & hi sunt Layman in Theol. mor. lib. 5. tr.
9. c. 4. n. 4. Fabrus de sacram. Ordinis in 4. sent. disp.
14. q. 1. disp. 1. c. 3. n. 64. Villalobos in sum. tom. 1. tr. 21.
diffi. 3. n. 2. Filiuc. tom. 1. tr. 9. c. 1. n. 82. Coninch.
de Sacram. disp. 21. dub. 6. n. 47. Valentia tom. 4. disp.
9. q. 1. punct. 4. Io. de la Cruz in direct. consc. p. 2. de
Sacram. Ordinis, dub. 2. concl. 3. & alij penes ipsos.

4. Negatiuam sententiam docet Nugnus, Co-
ninch, Suarez vbi supra, & Syluius concl. 3. sic asse-
rens: Exercere functiones minorum Ordinū in mor-
tali non est mortale, quia non ita sunt propinqui Sa-
cramento altaris, vnde & illorum officia sunt imper-
fecta in genere sacri ministerij. Ita ille. Quibus adde
primam tonsuram & quatuor Ordines minores non
esse Sacramentum secundum Valquez in 3. part. tom.
3. disp. 237. cap. 2. & alios penes ipsum, quorum
opinionem probabilem vocant etiam DD. contrarij
Ergo Episcopus conferens Ordines minores in pec-
cato mortali non peccabit mortaliter.

5. Notandum est hic obiter à fortiori contra
Ioannem Medinam C. de penit. tract. 1. quæst. 6. Episco-
pum consecrantem Ecclesiam in peccato mortali, non
peccare mortaliter. Et ita docet Syluius vbi supra. in 3.
part. quæst. 64. art. 6. quaritur 1. conclus. 6. Filiucius tom.
1. tract. 1. cap. 6. num. 87. Coninch. de Sacram. quæst.
64. art. dub. 1. n. 39. & alij vbi supra. Idem dicendum
est, si Episcopus sacramentalia, quæ non sunt actus
ordinis, faceret in mortali vt tonsuram, iurisdictionem
fori exterioris exercere, virgines, vestes, & calices
consecrare, & similia.

RESOL. LXXXI.

An Episcopus consecrans Chrisma, & benedicens oleum
ad infirmos in statu peccati mortali peccet morta-
liter?
Et quid dicendum de consecrante Aram, Calicem Ec-
clesiam, & c. in peccato mortali, an etiam peccet
mortaliter? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 73.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet nouissimè
Pater Ioannes de Lugo de Sacramen. in
genere, disputat. 8. sect. 9. num. 156. vbi sic ait. Infero
quartò

Sup. hoc in
Ref. seq. &
supra intr.
Ref. 15. §. vlt.

Sup. conten-
to in hoc §.
in tom. 2. tr.
5. lege Ref.
119.

Sup. his su-
pra in tr. 1.
ex doctrin.
Ref. 65. §. 2.
à lin. 19. &
in alijs eius
annor. & in
§. Sed circa.
& in alijs
eius annor.
Et sup. con-
tentis in hoc
§. vlt. in Ref.
seq. paulò
post initium

Sup. conten-
to in hac
Ref. in §. 1. s.
& vlt. præce-
quartò